

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Bursíkové, soudce Richarda Galise a soudkyně Martiny Kotouček Mikoláškové ve věci

žalobce: **M. H.**, narozený X
státní příslušník Ukrajiny
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Hugo Körblem
sídlem Hybernská 20, Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 11. 2022, č. j. MV-181336-4/SO-2022,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Usnesením ze dne 14. 9. 2022, č. j. OAM-04282-7/DP-2022 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) Ministerstvo vnitra (dále jen „ministerstvo“) podle § 169r odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zastavilo řízení o žalobcově žádosti ze dne 15. 2. 2022 o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia.

2. V odůvodnění ministerstvo uvedlo, že žalobce byl podle § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců povinen podat žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu před uplynutím platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, tj. do 14. 2. 2022. Žalobce ji však podal až dne 15. 2. 2022. Současně ani ve smyslu § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců nesdělil žádné důvody, které by mu bránily v podání žádosti v zákonné lhůtě. Proto ministerstvo řízení zastavilo podle § 169r odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců.
3. Rozhodnutím označeným v záhlaví (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaná potvrdila prvostupňové rozhodnutí a zamítla žalobcovu odvolání.
4. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná k žalobcovým odvolacím námitkám uvedla, že v jeho případě nelze uplatnit § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce v kolonce č. 28 formuláře žádosti (nazvané „*Doplňující informace*“), neuvedl žádný důvod pozdního podání žádosti. Ten nevyplýval ani ze spisu. Jelikož žalobce při podání žádosti tento důvod neuvedl, nebylo ministerstvo ani povinno jej vyzývat k jeho prokázání.

Žaloba

5. Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), se žalobce domáhal zrušení napadeného a prvostupňového rozhodnutí.
6. Žalobce namítl, že žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu podal dne 15. 2. 2022, avšak plánoval ji podat dne 14. 2. 2022. V tom mu zabránily „*okolnosti, které nebylo možné předvídat ani ovlivnit*“. Žalobce důvody pozdního podání žádosti při jejím podání sdělil. Ministerstvo tak bylo povinno žalobce vyzvat k jejich prokázání podle § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Podle žalobce se žalovaná neměla omezit jen na obsah spisu a kolonku ve formuláři. Z § 47 odst. 6 (*sic*) zákona o pobytu cizinců totiž plyne, že cizinec je povinen důvody opožděnosti „*sdělit*“, tedy nikoliv je uvést do kolonky formuláře či je tvrdit písemně. To, že žalovaná důvody opožděnosti nezjistila ze spisu a formuláře podle žalobce neznamená, že je žalobce nesdělil. Ve skutečnosti ministerstvo žalobcovu sdělení ignorovalo. Z žádného právního předpisu neplyne, že by důvod opožděného podání žádosti musel být uveden do určité kolonky formuláře. Žalobce též odkázal na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 8. 2022, č. j. 25 A 129/2021 – 49.

Vyjádření žalované

7. Žalovaná ve vyjádření navrhla žalobu zamítnout a odkázala na obsah napadeného rozhodnutí a spisu. Pokud by žalobce důvody opožděného podání žádosti uvedl, muselo by příslušné podání být obsahem spisu. Podání se podle § 37 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, činí písemně, ústně do protokolu nebo v elektronické podobě. Žalovaná je ochotna je akceptovat v rámci kolonky č. 28 formuláře pro podání žádosti, byť to skutečně není zavedeno žádným právním předpisem. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 25 A 129/2021 žalovaná neměla v době rozhodování k dispozici a prostudovat jej mohla až nyní. Ve věci projednávané Krajským soudem v Ostravě byl důvod opožděného podání písemně uveden, zatímco v nynější věci jej žalobce vůbec neuvedl a správní orgány tak neměly co ověřovat. Důvody opožděného podání žádosti měl podle § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců žalobce sdělit nejpozději při podání žádosti. To nelze zhojit pozdějším žalobcovým vyjádřením v odvolání, že neměl všechny dokumenty od své školy.

Replika

8. V replice žalobce zopakoval, že z ničeho neplyne, že vysvětlení důvodů opožděného podání žádosti musí být součástí spisu. Z jeho absence ve spisu proto nelze dovozovat, že je nesdělil.

Skutečnost, že důvody sdělil až po devíti měsících, je důsledkem toho, že nebyl k jejich prokázání vyzván.

Posouzení věci

9. Soud ověřil, že žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků, je včasná a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Poté přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu napadených výroků a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci soud rozhodl bez jednání, neboť žalovaná s tímto postupem výslovně souhlasila a u žalobce se má za to, že s tímto postupem souhlasil (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).
10. Podle § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je cizinec povinen podat žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo o prodloužení doby jeho platnosti nejpozději před uplynutím platnosti víza k pobytu nad 90 dnů nebo platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, nejdříve však 120 dnů před uplynutím jeho platnosti. Podle odst. 3 zabránil-li včasnému podání žádosti podle odstavce 1 nebo 2 nebo odstavce 6 písm. b) důvody na vůli cizince nezávislé, je cizinec oprávněn tuto žádost podat do 5 pracovních dnů po zániku těchto důvodů. V odůvodněných případech může cizinec žádost podat i dříve, než je uvedeno v odstavci 1. Důvody pro pozdější podání žádosti podle věty první a pro dřívější podání žádosti podle věty druhé je cizinec povinen ministerstvu sdělit nejpozději při podání žádosti a na jeho výzvu tyto důvody prokázat.
11. Žalobce uplatnil jediný žalobní bod, jímž namítal, že ministerstvu včas sdělil důvody opožděného podání žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, avšak ministerstvo jej v rozporu s § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců nevyzvalo k jejich prokázání.
12. Z obsahu správního spisu plyne, že dne 15. 2. 2022 žalobce podal osobně žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia. V žádosti není uveden žádný důvod pro pozdější podání žádosti (v kolonce č. 28 formuláře nazvané „Doplňující informace“ je toliko vepsáno telefonní číslo). Ani přílohy předložené ministerstvu spolu s žádostí žádné takové sdělení neobsahují. Až v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, které bylo ministerstvu doručeno dne 10. 10. 2022, žalobce uvedl, že žádost nemohl podat dříve, neboť neměl všechny dokumenty od své školy. Z výpisu z evidence cizinců současně plyne, že platnost předchozího žalobcova povolení k dlouhodobému pobytu (taktéž za účelem studia) skončila dne 14. 2. 2022.
13. Z výše uvedeného je zřejmé, že žalobce podle obsahu správního spisu skutečně nesdělil ministerstvu důvody pro pozdější podání žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu ve lhůtě podle § 47 odst. 3 věty třetí zákona o pobytu cizinců, tj. nejpozději při podání žádosti. Žádné takové *včasné* podání není součástí správního spisu a důvody nejsou uvedeny ani v samotné žádosti či přílohách. Důvod pozdějšího podání žalobce prokazatelně poprvé sdělil až dne 10. 10. 2022 v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, tedy po uplynutí této lhůty.
14. Soud s žalobcem souhlasí potud, že zákon o pobytu cizinců, správní řád, ani jiný právní předpis nestanoví, že by důvody pro pozdější podání žádosti musely být uvedeny ve formuláři žádosti (či dokonce její konkrétní kolonce). To ostatně nepopírá ani žalovaná.

15. Žalobcova argumentace, že § 47 odst. 3 věty třetí zákona o pobytu cizinců vyžaduje toliko „sdělení“, které nemusí být součástí správního spisu, je však mylná. Platí totiž, že i v řízení o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia podle § 42d zákona o pobytu cizinců se podpůrně použije správní řád (§ 1 odst. 2 správního řádu), jehož aplikaci nevylučuje ani § 168 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Z § 37 odst. 1 správního řádu plyne, že podání je úkonem směřujícím ke správnímu orgánu. Podle odst. 4 téhož ustanovení dále platí, že podání je možno učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě (resp. výjimečně i pomocí jiných technických prostředků, je-li ve lhůtě 5 dnů potvrzeno dříve uvedeným způsobem). Veškerá podání a protokoly jsou podle § 17 odst. 1 věty druhé správního řádu součástí spisu.
16. Sdělení důvodů pro pozdější podání žádosti ve smyslu § 47 odst. 3 věty třetí zákona o pobytu cizinců je úkonem směřujícím ke správnímu orgánu (ministerstvu). Jedná se tedy o podání podle § 37 odst. 1 správního řádu. Musí být proto učiněno ve formě a podobě podle § 37 odst. 4 správního řádu jako každé jiné podání – a jako takové musí být vždy i součástí správního spisu podle § 17 odst. 1 věty druhé správního řádu. Soud přitom zdůrazňuje, že žalobce dosud (v průběhu celého správního a soudního řízení) ani neuvedl, jakým způsobem vlastně ono sdělení měl učinit (zda např. jen ústně „na přepážce“ při podání žádosti, telefonicky či jinak). Už jen to svědčí o zjevné nevěrohodnosti jeho tvrzení a nedůvodnosti celého žalobního bodu. I kdyby je navíc žalobce učinil ústně, muselo by o tom ministerstvo sepsat protokol (§ 37 odst. 4 správního řádu), který by bylo povinno založit do spisu (§ 17 odst. 1 věta druhá správního řádu).
17. Soud tak konstatuje, že žalobcův právní názor o dostatečnosti bezformálního sdělení důvodů opožděného podání žádosti nemá oporu v zákoně, a zároveň žalobce netvrdí skutečnosti, které by svědčily o tom, že ministerstvo pochybilo a případný protokol do spisu nezaložilo. Pro pořádek soud dodává, že na podporu žalobcova právního názoru nic neplyne ani z jím citovaného § 47 odst. 6 zákona o pobytu cizinců (byť jde zřejmě o chybu v psaní v žalobě), který se týká věcně zcela odlišné problematiky.
18. Stejně tak není důvodná dílčí námitka, že správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav. Jak již soud upozornil výše, žalobce ani netvrdí, že by snad správní spis nebyl úplný – zejména že by neobsahoval jakékoliv žalobcovo podání, jež by zahrnovalo vyličení důvodů pro pozdější podání žádosti. Ostatně, žalobce za celou dobu ani nebyl schopen uvést, jakou formou údajně sdělení důvodů pro pozdější podání žádosti učinil. Jelikož žalobce obsah (úplnost) správního spisu nijak nezpochybnil, mohly z něj tedy správní orgány plně vycházet. Jinými slovy prostudováním správního spisu správní orgány zjistily stav věci, o němž nemohly mít důvodné pochybnosti (žalobce jim je svými tvrzeními nezavdal), v rozsahu nezbytném pro vydání prvostupňového a napadeného rozhodnutí (§ 3 správního řádu).
19. S ohledem na to, že žalobce žádné důvody pro pozdější podání žádosti včas (ve lhůtě podle § 47 odst. 3 věty třetí zákona o pobytu cizinců) nesdělil, nemělo ministerstvo ani povinnost jej vyzývat k jejich prokázání. Ze znění § 47 odst. 3 věty třetí zákona o pobytu cizinců jasně plyne, že případná výzva k prokázání důvodů pro pozdější podání žádosti časově navazuje na jejich sdělení („[d]ůvody pro pozdější podání žádosti [...] je cizinec povinen ministerstvu sdělit a na jeho výzvu tyto důvody prokázat“ – tedy cizinec je na výzvu povinen prokázat důvody, které předtím sdělil). Jak správně uvedla žalovaná, ministerstvo logicky nemohlo žalobce vyzvat k prokázání něčeho, co nesdělil.

20. Žalobcův odkaz na rozsudek Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 25 A 129/2021 je nepřipadný, neboť v odkazované věci – na rozdíl od té nyní projednávané – žalobkyně včas sdělila důvody opožděného podání žádosti (viz bod 11 citovaného rozsudku). Krajský soud v Ostravě tedy řešil odlišnou spornou otázku (konkrétně, zda žalobkyně již sdělené důvody následně řádně prokázala).
21. Žalobní bod je nedůvodný.

Závěr a náklady řízení

22. S ohledem na shora uvedené závěry soud žalobu zamítl jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
23. Soud neprovedl důkaz žalobcovým účastnickým výsledkem. Především není zřejmé, k jakému tvrzení byl tento důkaz navržen, neboť, jak již bylo výše uvedeno, žalobce vůbec netvrdil, jakým způsobem měl důvody pozdějšího podání žádosti uvést. Povinnost tvrzení předchází povinnosti důkazní a nedostatek tvrzení nelze nahrazovat zjišťováním rozhodných skutečností teprve z důkazů. Důkaz žalobcovým účastnickým výsledkem by byl i nadbytečný, neboť veškeré pro věc podstatné skutečnosti – zejména skutečnost, že žalobce včas a procesně řádným způsobem nesdělil ministerstvu důvody pozdějšího podání – vyplynuly z obsahu správního spisu. Seznámení se s obsahem správního spisu podle judikatury nevyžaduje provádění dokazování (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2015, č. j. 7 As 83/2015 – 56, nebo ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008 – 117, č. 2383/2011 Sb. NSS). Proto soud ani neprováděl důkaz žalobcovým odvoláním a napadeným rozhodnutím, které byly součástí správního spisu.
24. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce, který byl z procesního hlediska ve věci neúspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která byla naopak plně úspěšná, žádné náklady řízení nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 6. září 2023

Lenka Bursíková, v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.